

ANAP

Ce riscuri vede ANAP în utilizarea inteligenței artificiale

Utilizarea instrumentelor de inteligență artificială poate contribui la eficientizarea activităților de redactare și analiză a documentației de atribuire, însă autoritățile contractante trebuie să aibă în vedere faptul că responsabilitatea pentru conținutul și legalitatea documentației rămâne în sarcina acestora, avertizează ANAP, într-un punct de vedere transmis la solicitarea ARENA Construcțiilor. ANAP nu a elaborat recomandări sau îndrumări privind utilizarea/integrarea instrumentelor de inteligență artificială în elaborarea documentațiilor de atribuire.

Însă, potrivit președintei ANAP, Raluca Rogoz, instrumentele de inteligență artificială ar trebui utilizate exclusiv ca instrumente de sprijin, iar rezultatele generate trebuie analizate și validate de personalul de specialitate înainte de a fi incluse în documentația de atribuire.

Riscurile folosirii AI de către autoritățile contractante

Principalele riscuri pe care ar trebui să le aibă în vedere autoritățile contractante atunci când utilizează instrumente de inteligență artificială în pregătirea documentațiilor de achiziție publică sunt, potrivit ANAP:

- generarea unor informații inexacte, incomplete sau neactualizate din perspectiva legislației în domeniul achizițiilor publice;
- preluarea unor cerințe restrictive, disproporționate sau necorelate cu obiectul contractului, fără o analiză adecvată a necesității și proporționalității acestora;
- utilizarea unor formulări standardizate care nu răspund particularităților fiecărei proceduri de atribuire;
- prelucrarea unor informații confidențiale sau a unor date cu caracter sensibil prin intermediul unor platforme care nu oferă garanții suficiente privind securitatea informațiilor;
- diminuarea rolului analizei și al verificării realizate de personalul responsabil cu elaborarea documentației.

ANAP va folosi AI pentru a limita “interpretările divergente” din achiziții, dar și în consilierea metodologică

ANAP analizează în permanență oportunitățile oferite de noile tehnologii pentru

eficientizarea activităților specifice domeniului achizițiilor publice, subliniază doamna Rogoz. În acest context, prin intermediul proiectului “Coerență și performanță în achiziții publice - măsuri pentru o abordare unitară în sistemul de management și control al fondurilor europene nerambursabile”, finanțat prin Programul Asistență Tehnică 2021–2027, a fost prevăzută integrarea soluțiilor de inteligență artificială în cadrul următoarelor tipuri de instrumente/platforme digitale:

- punct unic de contact dedicat practicilor unitare de aplicare a prevederilor legislative în domeniul achizițiilor publice pentru actorii implicați în procesul de management și control al fondurilor europene nerambursabile;
- modul helpdesk pentru consiliere metodologică și consiliere în utilizarea achizițiilor publice strategice;
- SharePoint cu module dedicate departamentelor tehnice și suport ale ANAP;
- instrument digital integrat pentru monitorizarea achizițiilor publice, care va avea la bază, în special, date colectate de la instituțiile de control (ex-ante, ex-post, audit).

Proiectul a fost demarat în trimestrul I 2026 și are o durată de implementare de 36 de luni (data încheierii: 31 martie 2029).

Totodată, analizele interne au confirmat faptul că procesele specifice controlului ex-ante ar putea necesita tehnologii capabile să analizeze și să coreleze volume mari de informații și să asiste specialiștii în activitatea de analiză, fără a înlocui decizia umană.

Rezultatele generate de AI trebuie verificate de personalul de specialitate

În perspectivă, instrumentele bazate pe inteligență artificială ar putea fi utilizate, inclusiv ca instrument intern al autorităților contractante, pentru:

- analiza și corelarea automată a informațiilor din documentațiile de atribuire: identificarea unor neconcordanțe între fișa de date, caietul de sarcini, strategia de contractare și celelalte documente ale procedurii;
- semnalarea unor potențiale cerințe restrictive sau disproporționate și a unor clauze care necesită o justificare suplimentară;

Raluca Rogoz, președinte ANAP

- compararea documentațiilor cu modele, ghiduri și practici existente, în vederea asigurării unei abordări unitare;
 - extragerea și sintetizarea informațiilor relevante din documentații complexe;
 - realizarea de analize statistice și identificarea unor tendințe sau tipare în domeniul achizițiilor publice;
 - sprijinirea activității de elaborare a rapoartelor, sintezelor și materialelor de îndrumare.
- “Indiferent de nivelul de dezvoltare a acestor tehnologii, utilizarea lor trebuie să respecte cadrul legal aplicabil, inclusiv cerințele privind protecția datelor și securitatea informațiilor.

Totodată, rezultatele generate de instrumentele de inteligență artificială trebuie analizate și validate de personalul de specialitate, responsabilitatea pentru aplicarea legislației și pentru deciziile adoptate în procesul de achiziție publică revenind în continuare autorității/entității contractante.

În subsidiar, precizăm că punctul de vedere al ANAP reprezintă interpretarea unitară a prevederilor legale privind achizițiile publice, emisă în temeiul atribuțiilor sale de consiliere metodologică în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică/sectoriale și de concesiune, cu rol de suport operațional în aplicarea corectă a legislației în acest domeniu”, a conchis doamna Rogoz. ■